

שְׁנַכְנַם בְּנִתִים, הָיוּ הוֹרְגִים לְשׁוֹתֵיהֶם. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרְקִיעַ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי הָאִי יְנוּקָא בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ אָמְרוּ, דְּהָכִי הָזֶה מִמָּוֶשׁ, דְּכְּתִיב יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, בְּתוֹךְ מִמָּוֶשׁ, בְּאִמְצָעֵית מִיָּא. בְּהַכְּנִס הָרְקִיעַ בְּאִמְצָע, מִחֲזִיר הַמַּיִם הָרָעִים הַיּוֹצְאִים מִגִּיהֶנָּם לְמְקוֹמָן. וְלֹא נָפִיק לְעֶלְמָא מֵאִינוּן מִיָּא, אֲלָא כְּמֵלָא לֹזְנָא, בִּימֵי אֱלִישָׁע. וְנֶאמַר בָּהֶם, (מ"ב ב יט) וְהַמַּיִם רָעִים וְהָאָרֶץ מְשֻׁפָּלָת. כְּלוּמַר, בְּשִׁבִיל שְׁהַמַּיִם רָעִים, הָאָרֶץ מְשֻׁפָּלָת מִבְּנֵי אָדָם, שְׁפָלִים בְּשִׁבִילָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כּוֹלָא הָאִי קָרָא מִסְּהִיד עֲלֵיהּ. דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל מַה שְׁעָשָׂה הַקֹּדֶשׁ

לשון הקודש

בְּהַכְּנִס הָרְקִיעַ בְּאִמְצָע, מִחֲזִיר הַמַּיִם הָרָעִים הַיּוֹצְאִים מִגִּיהֶנָּם לְמְקוֹמָם, וְלֹא יֵצֵא לְעוֹלָם מֵאוֹתָם הַמַּיִם, אֲלָא כְּמֵלָא הַלֵּג, בִּימֵי אֱלִישָׁע. וְנֶאמַר בָּהֶם וְהַמַּיִם רָעִים וְהָאָרֶץ מְשֻׁפָּלָת. כְּלוּמַר, בְּשִׁבִיל שְׁהַמַּיִם רָעִים, הָאָרֶץ מְשֻׁפָּלָת מִבְּנֵי אָדָם, שְׁפָלִים בְּשִׁבִילָם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, עַל כָּל זֶה מַעֲיֵד

לְקוֹל צְנוּרִיד. וְהָרְקִיעַ נִכְנָס בְּאִמְצָע שְׁנֵיהֶם, וְאֵלְמָלָא שְׁנַכְנַם בִּינֵיהֶם, הָיוּ הוֹרְגִים לְשׁוֹתֵיהֶם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית א) וַיִּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרְקִיעַ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הִתִּינוּק הָזֶה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ אָמְרוּ, שְׁכָךְ הָיָה מִמָּוֶשׁ שְׁכָתוּב יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, בְּתוֹךְ מִמָּוֶשׁ, בְּאִמְצָע הַמַּיִם,

בְּרוּךְ הוּא, לֹא עָשָׂה דְבָר לְבַטְלָהּ, וּמִפְּנֵי שֶׁהָיָה
גָּלוּי לְפָנָיו, שְׂאוֹתֶם הַמַּיִם יוֹצְאִים מִגֵּיהֶנּוּם, וַיִּתְעַרְבוּ
בַּמַּיִם הָאֲחֵרִים וַיִּנְזְקוּ בְּרִיּוֹתָיו. עָשָׂה אֶת הַרְקִיעַ,
לְהַפְּנֵם בְּאִמְצַע שְׁנֵיהֶם, לְהַבְדִּיל בֵּינֵיהֶם. הִדָּא הוּא
דְּכֹתִיב, וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין מַיִם
הָרְעִים, לְמַיִם הַטּוֹבִים. וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה מִמָּשׁ,
שֶׁהַמַּיִם יוֹצְאִים לְהִתְעַרֵּב בַּמַּיִם הַטּוֹבִים, אִזּוּ הַרְקִיעַ
חֹזֵר וְנִכְנָם בֵּינֵיהֶם, וּמִחֲזִירָם לְאַחֹר.

תָּא שְׁמַע, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הֲיֵי מִיָּא דְּאִינוּן
לְחַיֵּי עֲלָמָא, וְלִתְקוּנֵיהוֹן דְּבְרִייתָא, הֵיאֵךְ
יִתְקַרוּן. אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה, הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל
הַשָּׁמַיִם, דְּאִינוּן מִיָּא טָבוּן.

ר' חֲיִיא בַר אֲבָא, הָוָה אָזִיל בְּאַזְרְחָא, וְלָאָה
מִתְקִיפּוֹתָא דְּשִׁמְשָׁא, וְהָוָה צָחִי לְמִשְׁתֵּי מִיָּא.

לשון הקודש

ובאותה שעה ממש שהמים יוצאים
להתערב במים הטובים, אז הרקיע חוזר
ונכנס ביניהם, ומחזירם לאחור.

בא שמע, אמר רבי אלעזר, המים הללו
שהם להתיות העולם ולתקון הבריית, איך יקראו? אמר רבי ברכיה, המים
אשר מעל השמים, שהם מים טובים.

רבי חייא בר אבא היה הולך בדרך

הבתוב הזה, שאמר רבי יהודה, כל מה
שעשה הקדוש ברוך הוא, לא עשה דבר
לבטלה, ומפני שהיה גלוי לפניו שאותם
המים היוצאים מגיהנם, ויתערבו במים
האחרים וינזקו לברייתו, עשה את
הרקיע להפנס באמצע שניהם, להבדיל
ביניהם. והו שפתוב ויהי מבדיל בין מים
למים, בין מים הרעים למים הטובים,

פָּנַע בְּהוּא מִדְּבָרָא, וְאַשְׁכַּח חַד אֵילָנָא, יְתִיב
 תְּחִילָתָהּ, עַד דְּזָקַף עֵינוּהִי, חָמָא חַד מִעֵינָא
 דְּמִיָּא דְקִיק. חֲדִי לְמִשְׁתֵּי מְנַהוּן. שְׁתֵּי מִן מִיָּא,
 וְהוּוּ מְרִירָן, אָמַר לְשִׁמְשִׁיה, הֵינּוּ טַעְמָא דְר'
 אֶלְעָזָר, דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יֵית לָךְ בְּעֶלְמָא,
 דְּלִית תַּמָּן תַּמְצִיתָא מִהֵהוּא סִילוּנָא דְגֵיהֶנָם, בַּר
 אֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל. וְאַלְמָלָא דְשָׁתָן כָּל עֶלְמָא
 מִהֵהוּא תַמְצִיתָא דְאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל, לֹא יְכִילִי
 לְמִשְׁתֵּי מְנִיָּהוּ.

אָמַר רַבִּי הוּנָא, הַאי רְקִיעַ דְּכָתִיב וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים
 אֶת הַרְקִיעַ, הוּא הַרְקִיעַ הַיְדוּעַ לְמַעְלָה
 שְׁעַל רְאשֵׁי הַחַיּוֹת. דְּכָתִיב (יחזקאל א כב) וַדְמוֹת עַל
 רְאשֵׁי הַחַיּוֹת רְקִיעַ כְּעֵין הַקַּרְחַת הַנּוֹרָא.

לשון הקודש

ישְׂרָאֵל, וְאַלְמָלָא שְׁשׁוּתִים כָּל הָעוֹלָם
 מֵאוֹתָהּ תַמְצִית שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לֹא
 יְכִילִים לְשָׁתוֹת מִהֶם.

אָמַר רַבִּי הוּנָא, הַרְקִיעַ הַזֶּה שְׁכָתוּב
 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הַרְקִיעַ, הוּא הַרְקִיעַ
 הַיְדוּעַ לְמַעְלָה שְׁעַל רְאשֵׁי הַחַיּוֹת,
 שְׁכָתוּב (יחזקאל א) וַדְמוֹת עַל רְאשֵׁי הַחַיּוֹת
 רְקִיעַ כְּעֵין הַקַּרְחַת הַנּוֹרָא.

וְהַתְעִיף מִחֻזְקֵי הַשֶּׁמֶשׁ, וְהָיָה צָמָא
 לְשָׁתוֹת מִיָּם. פָּנַע בְּאוֹתוֹ מִדְּבָר וּמְצָא
 אֵילָן אֶחָד. יָשָׁב תְּחִילָתוֹ. עַד שֶׁהָרִים עֵינָיו,
 רָאָה מִעֵין מִיָּם קָטָן. שָׁמַח לְשָׁתוֹת מִהֶם.
 שָׁתָה מִן הַמַּיִם וְהָיוּ מְרִים. אָמַר לְשִׁמְשׁוֹ,
 הֵינּוּ טַעְמוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר, שְׁאָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, אֵין לָךְ בְּעוֹלָם שְׁאֵין שֵׁם תַמְצִית
 מֵאוֹתוֹ סִילוּן שֶׁל גֵּיהֶנָם, פֶּרְט לְאֶרֶץ

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הֵאֵי חַיִּוֹת, תִּיָּה פְתִיב חֲדָא, לָמָּה
 נְאָמַר רָאשִׁי. אָמַר רַבִּי הוּנָא, אֵית תִּיָּה חַד
 רַבָּא, וְשִׁלְיָא עַל כּל שְׂאָר חַיִּוֹתָא קַדִּישָׁא, וְזִיזְהִי
 רַבְרַבִּין סְבִיאִין. לִיָּה רִישִׁין דְּזִיזְוּא סְבִיאִין, וּכְדִין
 פְתִיב רָאשִׁי חַחִיָּה. וְדָא הִיא חַחִיָּה, דְּחַמָּא יְחֻקָּאל
 בְּחִיזוּ נְבוּאָתָא. וְאֵי סְלָקָא דַּעְתָּךְ דְּהִיא חַחִיָּה. תָּא
 שְׂמַע, פְתִיב (שם א טו) וְאֶרָא חַחִיָּה וְגו', חַמָּא הֵאֵי,
 וְחַמָּא חַחִיָּה.

הֵאֵי רְקִיעַ לְמַאי אָתָּא. אָמַר רַבִּי חֻזְקִיָּה,
 לְאַפְרָשָׁא בֵּין מְלָאכִין קַדִּישִׁין דְּמַתְּחֹת
 הַהוּא רְקִיעָא, וּבֵין מְלָאכִין קַדִּישִׁין דְּזָכוּ דְּאֵינוּן
 לְעִילָא. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת
 הָרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרְקִיעַ וּבֵין
 הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לְרְקִיעַ. בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת
 לְרְקִיעַ, מְלָאכִיא דְּאֵינוּן תַּחֲתֵהּ הַהוּא רְקִיעָא. וּבֵין

לשון הקודש

וְאֶרָא חַחִיָּה וְגו', רָאָה אֶת זֶה וְרָאָה אֶת
 חַחִיָּה.

הָרְקִיעַ הַזֶּה, לָמָּה הוּא כַּאֲ? אָמַר רַבִּי
 חֻזְקִיָּה, לְהַפְרִיד בֵּין הַמְּלָאכִים הַקְּדוּשִׁים
 שֶׁמִּתַּחַת הָרְקִיעַ הַהוּא, וּבֵין הַמְּלָאכִים
 הַקְּדוּשִׁים שֶׁזָּכוּ שָׁמָּה לְמַעְלָה. זֶהוּ
 שֶׁפְתוּב וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הָרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל
 בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, חַחִיָּה חֲלָלוּ, תִּיָּה
 פְתוּב אַחַת, לָמָּה נְאָמַר רָאשִׁי? אָמַר
 רַבִּי הוּנָא, יֵשׁ תִּיָּה אַחַת גְּדוּלָּה, וְשׁוֹלֶמֶת
 עַל כּל שְׂאָר חַיִּוֹת הַקְּדוּשָׁה, וְזִיזְהִי גְדוּלָּה
 רַבִּים. לָּה רָאשִׁים שֶׁל זִיזְהִי רַבִּים, וְאֵז
 פְתוּב רָאשִׁי חַחִיָּה, וְזִיזְהִי חַחִיָּה שֶׁרָאָה
 יְחֻקָּאל בְּמִרְאָה הַנְּבוּאָה. וְאֵם תַּעֲלֶה עַל
 דַּעְתָּךְ שֶׁהִיא חַחִיָּה, בַּא שְׂמַע, פְתוּב (שם)

הַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל לָרְקִיעַ, מִלְּאֲכֵיָא דְאֵינוּן
מִלְּעֵילָא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שָׁמַע מִיָּנָה דְהוּא
פְּרָגוּד דְּמַפְסִיק בֵּינְתָיִם.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שָׁאַל לְרַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַבְדִּי, אָמַר לֵיהּ,
הֲאִי רְקִיעַ דְּאַתְבְּרִי בְּשַׁנִּי, מַאי הוּא, אָמַר
לֵיהּ, רָזָא עֵילָאָה הוּא, דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
מְמוּנָה תְּחִילַת יְדֵיהּ, וּבְחַר בֵּיהּ, וְשִׁלְטִיָּה עַל כָּל
חִילֵי שָׁמַיָא, וּבְגִין הַהוּא עֲנִינָא, לֹא נֶאֱמַר כִּי טוֹב
בְּשַׁנִּי. אַף עַל פִּי דְשׁוֹלְטָנָא יִתִּירָא אִית לֵיהּ,
דְּכּוֹלָא תְּחִילַת יְדֵיהּ, לְאַחֲזָאָה לְכָל עֲלָמָא, דְּלִית
טִיבוּ וְיִקְרָא וּפְרָקוּנָא וְנֵאוּתָא, אֲלֵא בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא
הוּא בְּלַחֲדוּזָהּ.

וְעוֹד אָמַר רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַבְדִּי, מַאי דְבַתִּיב, (שה"ש)
אֵל גִּבַּת אֶגְזוּ יִרְדְּתִי לְרֵאוֹת (י"א)

לשון הקודש

הַקְּדוּשׁ בְּרִידָא הוּא מְמוּנָה מִתַּחַת יְדוּ
וּבְחַר בּוּ, וְהַשְׁלִיטוּ עַל כָּל צְבָאוֹת
הַשָּׁמַיִם, וּמִשׁוּם אוֹתוֹ עֲנִינָא לֹא נֶאֱמַר כִּי
טוֹב בְּשַׁנִּי, אַף עַל פִּי שֶׁשִׁלְטוֹן יִתֵּר יֵשׁ
לוֹ, שֶׁהַכָּל תַּחַת יְדוּ, לְהֵרָאוֹת לְכָל
הָעוֹלָם שְׂאִין טוֹב וְכְבוֹד וּפְדוּת וְנֵאוּת
אֲלֵא בְּקוּדְשׁ בְּרִידָא הוּא בְּלַבְד.

וְעוֹד אָמַר רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַבְדִּי, מַה
שְׂפָתוֹב (שיר"ו) אֵל גִּבַּת אֶגְזוּ יִרְדְּתִי לְרֵאוֹת

אֲשֶׁר מֵעַל לָרְקִיעַ. בֵּין הַמִּים אֲשֶׁר מִתַּחַת
לָרְקִיעַ – הַמְּלָאכִים שֶׁהֵם תַּחַת הָרְקִיעַ
הַהוּא, וּבֵין הַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל לָרְקִיעַ –
הַמְּלָאכִים שֶׁהֵם מִלְּמַעְלָה. אָמַר רַבִּי
יִצְחָק, מִזָּה נִשְׁמַע שֶׁהוּא הַפְּרָגוּד
שֶׁמַּפְסִיק בֵּינְתָיִם.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שָׁאַל אֶת רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַבְדִּי.
אָמַר לוֹ, הָרְקִיעַ הַזֶּה שֶׁנִּבְרָא בְּשַׁנִּי מַה
הוּא? אָמַר לוֹ, סוּד עֲלִיוֹן הוּא, שֶׁבְּרָא

בְּאֵפֵי הַנְּחָל. זֶהוּ מַה שֶּׁרָאָה יְחֻזְקָאֵל, בְּאוֹתוֹ
 הֶרְקִיעַ שֶׁנִּבְרָא בְּשָׁנֵי. שֶׁבְּרָאוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 וּסְתָמוּ מִכָּל רִבְבוֹת קוֹדֶשׁ שְׁלוֹ. וְאוֹתָן הָעוֹלָמוֹת
 וְדָכְסִיף בְּחוֹ קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, סְתָמָם מִמֶּנּוּ, וַיִּקַּר
 הֶדְרוּ סְתָם. מֵאוֹתָן עוֹלָמוֹת וְלִמְעָלָה סְתָם. וְהַטְּמִין
 מִכּוֹלָם, וְכוֹלָם שׁוֹאֲלִים וְאוֹמְרִים, אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹד
 מַלְכוּתוֹ (יְחֻזְקָאֵל ג יב) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.

תָּא חַזִּי, מַאי קָאָמַר אֵל גְּנַת אֶגְזוּ יְרֻדְתִּי, בְּגִנַּת
 אֶגְזוּ לֹא כְּתִיב, אֵלָא אֵל גְּנַת אֶגְזוּ. כְּמֵאן
 דְּנִחִית וּמְקָרִיב לְגִנְתָּא, וְלֹא עֵיִל בָּהּ, כָּל שְׁפָן
 דְּלֹא קָרִיב לְאֶגְזוּ אֵלָא לְגִינְהָ. וְכָל שְׁפָן דְּלֹא חֻזָּא
 מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הָאֶגְזוּ. וְכָל שְׁפָן דְּאָמַר לְרֵאוֹת, וְלֹא
 אָמַר רְאִיתִי. כְּלוּמַר לְגִינְהָ שֶׁהוּא חוּצָה, קְרַבְתִּי
 וְיְרֻדְתִּי לְרֵאוֹת, וְלֹא אָמַר שֶׁרָאָה אֶפִּילוּ הַגִּינְהָ
 שֶׁהִיא חוּצָה.

לשון הקודש

a בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.

בַּא וְרָאָה מַה אָמַר, אֵל גְּנַת אֶגְזוּ יְרֻדְתִּי
 בְּגִנַּת אֶגְזוּ לֹא כְּתוּב, אֵלָא אֵל גְּנַת אֶגְזוּ,
 כְּמִי שֶׁיֵּרֵד וְקָרַב לְגֶן וְלֹא נִכְנַס בוֹ, כָּל
 שְׁפָן שֶׁלֹּא קָרַב לְאֶגְזוּ אֵלָא לְגִנְהָ, וְכָל
 שְׁפָן שֶׁלֹּא רָאָה מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הָאֶגְזוּ, וְכָל
 שְׁפָן שֶׁאָמַר לְרֵאוֹת וְלֹא אָמַר רְאִיתִי.
 כְּלוּמַר, לְגִנְהָ, שֶׁהוּא חוּצָה, קְרַבְתִּי

בְּאֵפֵי הַנְּחָל? זֶהוּ מַה שֶּׁרָאָה יְחֻזְקָאֵל
 בְּאוֹתוֹ הֶרְקִיעַ שֶׁנִּבְרָא בְּשָׁנֵי, שֶׁבְּרָאוּ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּסְתָמוּ מִכָּל רִבְבוֹת
 קוֹדֶשׁ שְׁלוֹ. וְאוֹתָם הָעוֹלָמוֹת שֶׁכּוֹסֶף בָּהֶם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, סְתָמָם מִמֶּנּוּ, וְכְבוֹד
 הֶדְרוּ סְתָם. מֵאוֹתָם עוֹלָמוֹת וְלִמְעָלָה
 סְתָם, וְהַטְּמִין מִכּוֹלָם, וְכָלָם שׁוֹאֲלִים
 וְאוֹמְרִים אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, (יְחֻזְקָאֵל

וְעוֹד אָמַר רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַבְדִּי, כַּמָּה נִצְטַעַר הָהוּא
 גְּבָרָא, דְּכָתִיב בֵּיהּ, (במדבר יב ז) לֹא בִן עַבְדִּי
 מִשָּׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא, לְמַחְזִי חַד שְׁמִשָּׂא
 דְּמִשְׁמִשָּׂא קַמִּיהּ, וְלֹא אִיתִיהִיבַת לִיהּ רְשׁוּתָא,
 דְּכָתִיב (שמות לג יח) הֲרֵאֵנִי נָא אֶת כְּבוֹדְךָ. אָמַר רַבֵּן
 יוֹחָנָן בֶּן זַבְדִּי, הוּא דְּכָתִיב בֵּיהּ (תהלים יט ב) כְּבוֹד אֱלֹ.
 וְהוּא מִטְטְרוּן שֶׁר הַפְּנִים.

וְהָאִידִּי שְׂאִיל מִשָּׁה לְמַחְזִי דָּא. אֵלָּא מִשָּׁה סָבַר,
 בֵּינָן דְּחָמָא גּוּפִיהּ אַרְבְּעִין יוֹמִין וְאַרְבְּעִין
 לַיְלִין, דְּלֹא אָכִיל וְשָׁתָי, וְהָוִי נִיזוּן מֵאַסְפַּקְלָרִיא
 דְּלַעִילָא, סָבַר דְּכֻדָּאִי הוּא לְמִישְׂאֵל דָּא.

וּמָה אָתִיב לִיהּ, לֹא תוּכַל לְרֵאוּת אֶת פְּנֵי, הוּא
 מְאַרְיָה דְּאַפְרִיא, וְלֹא יָהִיב לִיהּ רְשׁוּתָא, עַד
 דְּנִפְיָק נִשְׁמַתִּיהּ. לְקַיִים מַה שְׁנֵאָמַר (שמות לג כ) כִּי לֹא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

מִטְטְרוּן שֶׁר הַפְּנִים.

וְהָאִידִּי בִקֵּשׁ מִשָּׁה לְרֵאוּת אֶת זֶה? אֵלָּא
 מִשָּׁה סָבַר, בֵּינָן שְׂרָאָה גּוּפוֹ אַרְבְּעִים
 יָמִים וְאַרְבְּעִים לַיְלוֹת, כְּשֵׁלֵא אָכַל
 וְשָׁתָה, וְהָוִי גִזוּן מֵאַסְפַּקְלָרִיא שְׁלַמְעֵלָה,
 סָבַר שְׂבֻדָּאִי הוּא לְבִקֵּשׁ אֶת זֶה.

וּמָה הָשִׁיב לוֹ? (שמות לג, ט) לֹא תוּכַל
 לְרֵאוּת אֶת פְּנֵי. הוּא בַעַל הַפְּנִים, וְלֹא
 גָּתַן לוֹ רְשׁוּתָא עַד שְׁנֵצְאָה נִשְׁמַתּוֹ, לְקַיִים

וְיִרְדְּתִי לְרֵאוּת, וְלֹא אָמַר שְׂרָאָה אֶפְלוֹ
 הַגְּנָה שְׁהוּא הוֹצָא.

וְעוֹד אָמַר רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַבְדִּי, כַּמָּה
 נִצְטַעַר אוֹתוֹ אִישׁ שְׁכָתוּב בּוֹ (במדבר יב ז) לֹא
 בִן עַבְדִּי מִשָּׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא,
 לְרֵאוּת שְׁמִשׁ אֶחָד שְׁמִשְׁמִשׁ לְפָנָיו, וְלֹא
 נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת, שְׁכָתוּב (שמות לג יח) הֲרֵאֵנִי
 נָא אֶת כְּבוֹדְךָ. אָמַר רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַבְדִּי,
 הוּא שְׁכָתוּב בּוֹ (תהלים יט) כְּבוֹד אֱלֹ, וְהוּא

יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי. וְכָל נִשְׁמָתָא דְצַדִּיקָא, אֲתִיְהִיב לִיה רְשׁוּתָא לְמַנְדַּע, וְלֹא־דַבְּקָא מַה דְּלֹא יָכִיל בְּעֵלְמָא דִּין.

תָּנּוּ רַבָּנָן, כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא עֶבֶד מִלְּאָכִין קַדִּישִׁין, וְאֵילִין אֵינּוּן נִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מִלְּאָכִיו רוּחֹת מְשַׁרְתָּיו אֵשׁ לוֹהֵט. עֲשֶׂה לֹא נֹאמַר, אֲלֹא עוֹשֶׂה, מִשְׁמַע שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּכָל יוֹם. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, לֹא תִקְשִׁי לָךְ הָאִי, דְּהָא אִית מִלְּאָכִים שְׁנַבְּרָאוּ מִכַּסָּא הַכְּבוֹד, וְהֵם שְׁלוּחִים מְמוּנִים בְּשְׁלִיחוּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אִי שְׂאָר מִלְּאָכִיא דְהוּן מִכַּסָּא הַכְּבוֹד כֶּךָ, נִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא דְהוּן מִתַּמָּן, וְקוּיָמִי אוּרִייתָא, עַל אַחַת בַּמָּה וּבַמָּה דְעֶבֶד לְהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא מִלְּאָכִין עֵילְאִין קַדִּישִׁין.

לשון הקודש

עֲשֶׂה לֹא נֹאמַר, אֲלֹא עוֹשֶׂה, מִשְׁמַע שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּכָל יוֹם.

אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, לֹא יִקְשֶׁה לָךְ זֶה, שֶׁהֲרִי יֵשׁ מִלְּאָכִים שְׁנַבְּרָאוּ מִכַּסָּא הַכְּבוֹד, וְהֵם שְׁלוּחִים מְמוּנִים בְּשְׁלִיחוּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אִם שְׂאָר הַמִּלְּאָכִים שְׁהִיוּ מִכַּסָּא הַכְּבוֹד כֶּךָ, נִשְׁמַתְהוֹן הַצַּדִּיקִים שְׁהִיוּ מִשָּׁם וְקִימוּ אֶת הַתּוֹרָה, עַל אַחַת

מִה שְׁנֹאמַר (שם) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי. וְכָל נִשְׁמַתוֹת הַצַּדִּיקִים נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת לְדַעַת וְלִהְדַּבֵּק, מַה שְׂאִין יָכוֹל בְּעוֹלָם הַזֶּה.

שָׂנּוּ רַבּוֹתֵינוּ, כָּל יוֹם וְיוֹם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה מִלְּאָכִים קְדוּשִׁים, וְאֵלוֹ הֵם נִשְׁמַתוֹת הַצַּדִּיקִים. זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים קד, ד) עֲשֶׂה מִלְּאָכִיו רוּחֹת מְשַׁרְתָּיו אֵשׁ לוֹהֵט.

אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, כָּלֵל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאָדָם
 אֲרַבְעָה דְבָרִים, א"ש רו"ח מו"ם עפ"ר. אָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא מְהוּפְכִין אֵינּוּן בְּאֹרֵייתָא. אָמַר
 לִיה רַבִּי פְּנִיחָס, וּבְאֹרֵייתָא אֵיבָא אֵינּוּן, אָמַר לִיה
 הֵן. וְאֵלוּ הֵן רו"ח א"ש עפ"ר מו"ם.

תִּרְיִן אֵינּוּן דְּאֲתַנְזְרוּ מִשְׁמַשְׁיָא מְלַעֲיִלָא, וְתִרְיִן
 אֵינּוּן דְּאֲתַנְזְרוּ מְלַרְע. מְנָא לָן,
 דְּכַתִּיב (שם) עוֹשֶׂה מְלֶאכֶיו רוּחוֹת, הָא רוּחַ.
 מְשַׁרְתֵּיו אִשׁ לֹהֵט, הָא אִשׁ. יָסַד אֶרֶץ עַל מְכוּנֵיהָ,
 כְּמִשְׁמְעוּ. תְּהוּם כְּלָבוֹשׁ כְּפִיתוּ עַל חָרִים יַעֲמְדוּ
 מֵיָם, הָא מֵיָם. כְּלָחוּ מִתְחַבְּרָן דָּא עִם דָּא, רוּחַ
 אִשׁ עָפָר מֵיָם. אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס, אַף עַל גַּב
 דְּמִתְחַבְּבֵי, לִית לָן בָּהּ, וְשִׁפִּיר קָאמַר רַבִּי יְהוּדָה.

לשון הקודש

ושננים הם שנגזרו מלמטה. מנין לנו?
 שכתוב עשה מלאכיו רוחות - הנה רוח.
 משרתיו אש להט - הנה אש. יסד ארץ
 על מכוניה - כמשמעו. תהום כלבוש
 כפיתו על חרים יעמדו מים - הנה מים.
 כלם מתחברים זה עם זה, רוח אש עפר
 מים. אמר רבי פנחס, אף על גב
 שמתחבבים, איננו עוסקים בזה, וטוב
 מה שאמר רבי יהודה.

כמה וכמה שעושה אותם הקדוש ברוך
 הוא מלאכים עליונים קדושים.
 אמר רבי פנחס, כלל הקדוש ברוך הוא
 באדם ארבעה דברים: א"ש רו"ח מו"ם
 עפ"ר. אמר רבי יהודה, והרי מהפכים
 הם בתורה? אמר לו רבי פנחס, ובתורה
 הם ישנם? אמר לו, כן, ואלו הם: רו"ח
 א"ש עפ"ר מו"ם.
 שנים הם שנגזרו מהשמים שלמעלה,

וְאָמַר רבי יהודה, בָּלְהוּ כָּלְלִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּאָדָם. אָמַר לִיה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי
בְּרֵאתִי אוֹתְךָ עֲלִיּוֹן, וְהִמְלַכְתִּיךָ עַל כָּל בְּרִיּוֹתַי,
נָתַתִּי בְּךָ כַּח מֵן הַמַּלְאָכִים, וְכַח מֵן הַמְּשֻׁרְתִים,
שֶׁהֵם לְמַעְלָה, וְכַח הַתְּהוֹם, וְכַח הָאָרֶץ, וְנָתַתִּי בְּךָ
שֶׁכֶל טְהוֹר הַגּוֹזֵר מִכִּסְאִי, וְאֵת חֲטִי קִדְמִי.

אָמַר רבי יצחק, רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת
לְאָדָם עֲלִיּוֹן עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, לְמַהְיֵי יָחִיד
בְּהֵאֵי עֲלֵמָא, בְּמָה דְאִיהוּ יְחִידָאֵי לְעֵילָא. כִּיּוֹן
שְׁחָטָא, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הֵן הָאָדָם הָיָה
כְּאַחַד מִמֶּנּוּ, הָיָה בְּדַעְתּוֹ לַעֲשׂוֹתוֹ כְּאַחַד, עַבְשׂוֹ,
וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ.

אָמַר רבי יהודה, רָקִיעַ אֶחָד עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וּמִמֶּנּוּ נִתְּחַוּ הַשָּׁמַיִם. שְׁנַאֲמַר וַיִּקְרָא

לשון הקודש

אָמַר רבי יצחק, רָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לַעֲשׂוֹת אֵת הָאָדָם עֲלִיּוֹן עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו,
לְהִיּוֹת יָחִיד בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁהוּא
יְחִידִי לְמַעְלָה. כִּיּוֹן שְׁחָטָא, אָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא (בראשית א) הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד
מִמֶּנּוּ, הָיָה בְּדַעְתּוֹ לַעֲשׂוֹתוֹ כְּאַחַד. עַבְשׂוֹ,
וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ.

אָמַר רבי יהודה, רָקִיעַ אֶחָד עָשָׂה

וְאָמַר רבי יהודה, אֵת כָּלִים כָּלִל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּאָדָם. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, אֲנִי בְּרֵאתִי אוֹתְךָ עֲלִיּוֹן וְהִמְלַכְתִּיךָ
עַל כָּל בְּרִיּוֹתַי, נָתַתִּי בְּךָ כַּח מֵן
הַמַּלְאָכִים, וְכַח מֵן הַמְּשֻׁרְתִים, שֶׁהֵם
מְלַמְעֵלָה, וְכַח הַתְּהוֹם, וְכַח הָאָרֶץ,
וְנָתַתִּי בְּךָ שֶׁכֶל טְהוֹר הַגּוֹזֵר מִכִּסְאִי,
וְאֵתָה חוֹטָא לְפָנַי?

אֱלֹהִים לָרְקִיעַ שָׁמַיִם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְלֹא זֶה בְּלִבָּד, אֲלֵא כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, לֹא עָשָׂה אֲלֵא דָּבָר אֶחָד מִהַכֹּל, וְאוֹתוֹ דָּבָר הוֹצִיא כָּל פְּעוּלוֹתָיו לְמִינוֹ, כְּגוֹן הַשָּׁמַיִם, עָשָׂה מִמֶּנּוּ אֶחָד, אוֹתוֹ הַמְּשׁוּבָח מִכָּלֶם. וְאַרְצֵי עָשָׂה אֶחָד.

תָּא שְׁמַע, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִהַכֹּל עָשָׂה אֶחָד, אוֹתוֹ הַמְּשׁוּבָח מִכָּלֶם, וְזֶהוּ הַרְקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא, שֶׁמִּמֶּנּוּ נִתְהוּוּ הַשָּׁמַיִם. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרְקִיעַ שָׁמַיִם. וְאַרְצֵי אוֹתָהּ הַמְּשׁוּבָחַת מִכָּלֶם, וְזֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִמֶּנָּה נִתְהוּוּ שְׂאֵר הָאָרְצוֹת, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (משלי ח כו) עַד לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת, אֶרֶץ, זֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְחוּצוֹת, שְׂאֵר הָאָרְצוֹת שֶׁבְּחוּצָה לְאֶרֶץ. הָאָדָם אֶחָד, וּמִמֶּנּוּ

לשון הקודש

בֹּא שְׁמַע, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִהַכֹּל עָשָׂה אֶחָד, אוֹתוֹ הַמְּשׁוּבָח מִכָּלֶם, וְזֶהוּ הַרְקִיעַ (יחזקאל א) כְּעֵין הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא, שֶׁמִּמֶּנּוּ נִתְהוּוּ הַשָּׁמַיִם, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרְקִיעַ שָׁמַיִם. וְאַרְצֵי אוֹתָהּ הַמְּשׁוּבָחַת מִכָּלֶם, וְזֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִמֶּנָּה נִתְהוּוּ שְׂאֵר הָאָרְצוֹת, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (משלי ח) עַד לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת. אֶרֶץ - זֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְחוּצוֹת - שְׂאֵר הָאָרְצוֹת

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִמֶּנּוּ נִתְהוּוּ הַשָּׁמַיִם, שְׁנֵאֲמַר (בראשית א) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרְקִיעַ שָׁמַיִם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְלֹא זֶה בְּלִבָּד, אֲלֵא כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, לֹא עָשָׂה אֲלֵא דָּבָר אֶחָד מִהַכֹּל, וְאוֹתוֹ דָּבָר הוֹצִיא כָּל פְּעוּלוֹתָיו לְמִינוֹ. כְּגוֹן הַשָּׁמַיִם, עָשָׂה מִמֶּנּוּ אֶחָד, אוֹתוֹ הַמְּשׁוּבָח מִכָּלֶם, וְאַרְצֵי עָשָׂה אֶחָד.

נְתִיבוֹ כָּל הַשָּׂאָר, וְכִתִּיב (שם) וְרֹאשׁ עֲפָרוֹת תִּבְל. וְכֵן כָּל פִּיּוּצָא בְּזוּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִנָּא לָן. מִהֵאֵי קָרָא דְאָמַר דָּוִד, (תהלים קמח א) הִלְלוּ אֶת ה' מִן הַשָּׁמַיִם, מֵאוֹתוֹ שֶׁנַּעֲשׂוּ הַשָּׁמַיִם מִמֶּנּוּ.

תָּנוּ רַבָּנָן, וּמִנָּא חֲדָא הָוָה אָזִיל רַבִּי יוֹחָנָן לְמַחְמֵי לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וַחֲוֵי רַבִּי יוֹסִי אָזִיל עִמֵּיהּ, אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹסִי, לָאֵן אַתָּה אָזִיל. אָמַר לִיהּ, לְמַחְמֵי לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר, לְמֵאֲרִי פְּלוּגְתָּא דִּילָךְ, אַתָּה אָזִיל לְמַחְמֵי. אָמַר שְׁמַע מִינָהּ, דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן לְשֵׁם שָׁמַיִם קָא מַפְּלִיג, וְהוֹאִיל וְכָךְ הוּא חֲבִיבוֹתָא דְּלִיבָאֵי אֲשַׁתְּכַחַת בֵּיתָה. אֲסַפִּימוּ לְמִיזַל, וְהָוָה לִילִיא, אָמְרוּ נִיתִיב חֲבָא, עַד דִּיִּיתִי נְהוֹרָא, וְנִתְעַסַּק בְּאוֹרֵיִיתָא, יְתָבוּ.

לשון הקודש

עמו רבי יוסי. אמר לו רבי יוסי, לאן אתה הולך? אמר לו, לראות את רבי שמעון. אמר: לבעל המחלקת שלך אתה הולך!? אמר: מזה נשמע שרבי שמעון חולק לשם שמים, והואיל וכך הוא חביבות לבי נמצאת בו. הספימו ללכת, ונהיה לילה. אמרו, נשב פאן עד שיבא האור, ונתעסק בתורה. ישבו.

שבחוצה לארץ. האדם אחד, וממנו נתינו כל השאר, שכתוב (שם) וראש עפרות תבל. וכן כל פיוצא בזה. אמר רבי יצחק, מנין לנו? מהפסוק הזה שאמר דוד (תהלים קמח) הללו את ה' מן השמים, מאותו שנעשו השמים ממנו. שנו רבותינו, פעם אחת היה הולך רבי יוחנן לראות את רבי שמעון, והיה הולך

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הָאֵי רְקִיעַ שְׁנַבְרָא בִּשְׁנֵי, הוּא
הַרְקִיעַ הָעֶלְיוֹן. וְתָנָא הוּא הַפְּרָגוֹד הַמַּפְסִיק
בֵּינֵתַיִם. דְּכָתִיב (יחזקאל א כב) וְדַמּוֹת עַל רֵאשֵׁי הַחֲתָה
רְקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא. וּמִזֶּה הַרְקִיעַ נַעֲשׂוּ כָּל
שְׂאֵר הַרְקִיעִים, הַסּוֹבְבִים וְשְׂאֵינָם סוֹבְבִים, וְכוּלָּם
אֲדוּקִים בְּזֶה הַרְקִיעַ, וְקָרָא לוֹ רְקִיעַ, וְקָרָא לוֹ
שָׁמַיִם, דְּכָתִיב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַרְקִיעַ שָׁמַיִם. עַל
שְׁנֵתְהוּוּ מִמֶּנּוּ.

עַד דִּהּוּוּ יְתִבִי, קָרִיב בְּרִיה דְּר' יוֹסִי לְאַבוּהֵי,
אָמַר לִיה הָאֵי דְאָמַר שְׁלֵמָה, (מ"א ח לט) וְאַתָּה
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שַׁבְּתָד, הָזֶה לִיה לְמִימָר מִן
הַשָּׁמַיִם. שָׁמַע רַבִּי יוֹחָנָן, אָמַר לִיה אִימָא בְּרִי
אִימָא, דְּמִלָּה דְּפּוֹמָד מְלָה קַדִּישָׁא הִיא. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, הָאֵי פְּסוּקָא שְׂאִיל, וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם
מִכּוֹן שַׁבְּתָד. מִן הַשָּׁמַיִם הָזֶה לִיה לְמִימָר.

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הַרְקִיעַ הָזֶה שְׁנַבְרָא
בִּשְׁנֵי, הוּא הַרְקִיעַ הָעֶלְיוֹן. וְשְׁנֵינּוּ, הוּא
הַפְּרָגוֹד הַמַּפְסִיק בֵּינֵתַיִם, שְׁכַתוֹב (יחזקאל
א) וְדַמּוֹת עַל רֵאשֵׁי הַחֲתָה רְקִיעַ כְּעֵין
הַקֶּרַח הַנּוֹרָא, וּמִזֶּה הַרְקִיעַ נַעֲשׂוּ כָּל
שְׂאֵר הַרְקִיעִים, הַסּוֹבְבִים וְשְׂאֵינָם
סוֹבְבִים, וְכָלֵם אֲדוּקִים בְּזֶה הַרְקִיעַ.
וְקָרָא לוֹ רְקִיעַ, וְקָרָא לוֹ שָׁמַיִם, שְׁכַתוֹב

עַד שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים, קָרַב בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹסִי
לְאָבִיו. אָמַר לוֹ, זֶה שְׂאֵמַר שְׁלֵמָה וְאַתָּה
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שַׁבְּתָד. הָזֶה לוֹ
לִזְמַר מִן הַשָּׁמַיִם! שָׁמַע רַבִּי יוֹחָנָן, אָמַר
לוֹ, אָמַר בְּנִי, אָמַר, שְׂדֵבֵר פִּיךָ דְּבֵר
קְדוּשָׁה הוּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַפְּסוּקַת הָזֶה

אָמַר לִיה רַבִּי יוֹחָנָן, מִקְרָא חֶסֶר הוּא, כְּמוֹ
שׁוּעַת עֲנִיִּים, הִזָּה לִיה לְמִימַר מִן
עֲנִיִּים. (תהלים יט ג) וְכֵן צִעֲקַת עֲנִיִּים, וְכֵן הִרְבָּה. קָרִיב
לְאֲבוּהִי, וְאָמַר לִיה מְלָה שְׂמֵעָנָא בֵּיה, אָמַר לִיה
רַבִּי יוֹחָנָן, אִימָא בְּרִי אִימָא.

אָמַר, שְׂמֵעָנָא דִּי בְּעִידְנָא דִּי בְּעוֹן יִשְׂרָאֵל
צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן בְּכַתְּי צְלוֹתְהוֹן,
מַטְטְרוּן מְאִרִי דְּאַפִּיא, נְטִיל כָּל צְלוֹתְהוֹן דִּישְׂרָאֵל
וּמְנַח לְהוּ בְּהַאי רְקִיעַ, וְכַד בְּעִי (דף יד ע"א) קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְאַשְׁגַּחַא בּוֹכּוֹתְהוֹן דִּישְׂרָאֵל, מְעִיִּין
בְּהַהוּא רְקִיעָא דְּאַתְקַרִי שָׁמַיִם, דְּתַמְן בְּעוֹתְהוֹן
דִּישְׂרָאֵל, וּמְרַחַם עָלֵיהּ. דְּכְתִיב (מ"א ח לב) וְאַתָּה
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, מִמֶּשׁ. כֵּן אָמַר דְּוֹד, (תהלים קמח
א) הִלְלוּ אֶת ה' מִן הַשָּׁמַיִם, דְּתַמְן הוּא תּוֹשְׁבַּתְהָא

לשון הקודש

תפלותם, מטטרו"ן בעל הפנים נוטל את
כל תפלות ישראל ומעלה אותם לרקיע
הזה, ובשְׂרוּצָה הקדוש ברוך הוא
להשגיח בּוֹכּוֹתֵיהֶם של ישראל, הוא
מענין באותו הרקיע שנקרא שמים, ששם
בְּקִשׁוֹתֵיהֶם של ישראל, ומרחם עליהם,
שכתוב וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, מִמֶּשׁ. כֵּן
אמר דוד, הִלְלוּ אֶת ה' מִן הַשָּׁמַיִם, ששם
היא תשבתתם של ישראל. בא רבי

שואל, וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן
שבתך, מן השמים הִזָּה לוֹ לומר
אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹחָנָן, מִקְרָא חֶסֶר הוּא,
כְּמוֹ שׁוּעַת עֲנִיִּים, הִזָּה לוֹ לומר מִן עֲנִיִּים,
וְכֵן צִעֲקַת עֲנִיִּים, וְכֵן הִרְבָּה. קָרִיב לְאֲבוּ
וְאָמַר לוֹ, דְּבַר שְׂמֵעָתִי בּוּ. אָמַר לוֹ רַבִּי
יוֹחָנָן, אָמַר בְּנִי, אָמַר.
אָמַר, שְׂמֵעָתִי שְׂבוּמִן שְׂמִבְקָשִׁים
יִשְׂרָאֵל תְּפִלוֹתֵיהֶם וּבְקִשׁוֹתֵיהֶם בְּכַתְּי

דְּיִשְׂרָאֵל. אַתָּא ר' יוֹחָנָן וּנְשָׁקִיָּה עַל רִישׁוּיָהּ,
וּבְרַבִּיָּהּ, אָמַר מְרַגְלָא הָדָא תְּנוּת תְּחוּת יְדָךְ,
מְרַגְלָא תְּהֵא בְּדָרְךְ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תָּא תְּנִי, עֶבֶד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא תְּרַקִּיעַ הַזֶּה, וְעֶבֶד מִנֵּיהּ שָׁמַיִם, דִּי
מִמֶּנּוּ תְּחוּתוֹהִי, רְקִיעָא לְעִילָא, וּשְׁמַיָּא לְתַתָּא.
וְעֶבֶד תְּחוּת אֱלִין, שְׁמַיָּא אַחֲרָנִין, דְּאִתְקְרוּן רְקִיעַ
הַשָּׁמַיִם, דְּמִמֶּנּוּ בֵּיהּ כָּל בּוֹצִיעֵינָא דְּנַהֲרִין.

תָּא תְּנִי בֵּין רְקִיעָא דָּא, דְּאִתְקְרִי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם,
עַד תְּרַקִּיעַ הַנְּטוּי עַל הַחַיּוֹת, אִית תְּלַת מְאָה
וְתַשְׁעִין רְקִיעֵין אַחֲרָנִין, וְשִׁבְעַ אֲלָפִין וְאַרְבַּע מְאָה
וְחַמְשִׁין חוּלְקִין, סְמִכִין אִתְרִין דְּבוֹצִיעֵינָא אוֹחֲרָנִין,
וּמֵאֱלִין בּוֹצִיעֵינָא נָטַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַנְה
בְּהֵאֵי רְקִיעָא דְּשְׁמַיָּא, לְאַנְהָרָא עַל אַרְעָא.

לשון הקודש

בא וראה, בין הרקיע הזה, שנקרא רקיע
השמים, עד הרקיע הנטוי על החיות, יש
שלוש מאות ותשעים רקיעים אחרים,
ושבעת אלפים וארבע מאות וחמשים
חלקים סמוכים על שני מאורות אחרים,
ומהמאורות הללו נטל הקדוש ברוך הוא
והניח ברקיע השמים הזה להאיר על
הארץ.

יוחנן ונשקו על ראשו וברכו. אמר,
המרגלית הזו היתה תחת ידך, מרגלית
תהיה בדרךך.

אמר רבי יצחק, בא וראה, עשה הקדוש
ברוך הוא הרקיע הזה ועשה ממנו שמים,
שממנים תחתיו. הרקיע למעלה והשמים
למטה, ועשה תחת אלו שמים אחרים
שנקראו רקיע השמים, שממנים בו
המאורות המאירים.

פְּרָשָׁה ד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה

לְמִינָהּ. רַבִּי בָּא פֶתַח בְּהַאי קָרָא, (ירמיהו י

טז) לֹא כִּאלֹה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי יוֹצֵר הַכֹּל הוּא. תָּא

חַיִּי, כְּשֶׁבְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, צָפָה

וַרְאָה, שְׁעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְעַמּוּד וּלְקַבֵּל תּוֹרָתוֹ, וְגִזַּר

מִכְּסָאוֹ כָּל אוֹתָם הַנְּשָׁמוֹת הָעֵתִידוֹת לְהַנְתֵּן בָּהֶם.

וְעָשָׂה לְמַעַלָּה אוֹצֵר אֶחָד, אֲשֶׁר כָּל הַנְּשָׁמוֹת

הַגּוֹזְרוֹת מִכְּסָאוֹ, עוֹמְדוֹת שָׁם. וְקָרָא לוֹ

גּוֹף הַנְּשָׁמוֹת. וְלָמָּה נִקְרָא גּוֹף הַנְּשָׁמוֹת. אָמַר רַבִּי

בָּא, מִפְּנֵי שֶׁכָּל הַנְּשָׁמוֹת כְּשִׁינְצָאוֹת מִן הָעוֹלָם

הַזֶּה, עוֹשֶׂה לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דְיוֹקְנָא שְׁל

גּוֹפּוֹת, כְּמוֹ שֶׁחַיִּי בְּזַה הָעוֹלָם, וּמִנִּיחָם בְּזַה הָאוֹצֵר.

וְזַה הָאוֹצֵר, בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּמְקוֹם שְׁגִנְזֵי גִשְׁמִים שָׁם,

לשון הקודש

הַנְּשָׁמוֹת הַגּוֹזְרוֹת מִכְּסָאוֹ עוֹמְדוֹת שָׁם, וְקָרָא לוֹ גּוֹף הַנְּשָׁמוֹת. וְלָמָּה נִקְרָא גּוֹף הַנְּשָׁמוֹת? אָמַר רַבִּי בָּא, מִפְּנֵי שֶׁכָּל הַנְּשָׁמוֹת, כְּשִׁינְצָאוֹת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, עוֹשֶׂה לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דְמוֹת שְׁל גּוֹפּוֹת כְּמוֹ שֶׁחַיִּי בְּזַה הָעוֹלָם, וּמִנִּיחָם בְּזַה הָאוֹצֵר.

וְזַה הָאוֹצֵר בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא? אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּמְקוֹם שְׁגִנְזֵי

פְּרָשָׁה ד, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. רַבִּי בָּא פֶתַח בְּפֶסוּק הַזֶּה (ירמיהו י טז) לֹא כִּאלֹה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי יוֹצֵר הַכֹּל הוּא. בָּא וַרְאָה, כְּשֶׁבְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, צָפָה וַרְאָה שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל לְעַמּוּד וּלְקַבֵּל תּוֹרָתוֹ, וְגִזַּר מִכְּסָאוֹ כָּל אוֹתָם הַנְּשָׁמוֹת הָעֵתִידוֹת לְהַנְתֵּן בָּהֶם.

וְעָשָׂה לְמַעַלָּה אוֹצֵר אֶחָד אֲשֶׁר כָּל